

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/145/2022
Identifikačné číslo spisu: 6120452394
Dátum vydania rozhodnutia: 24.01.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:6120452394.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Prima banka Slovensko, a.s., Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému C. F., narodený XX. R. XXXX, T. X, T., zastúpený advokátom JUDr. Peter Váchan, Žilina, Pavla Mudroňa 1191/5, o zaplatenie 4.176,43 eur s príslušenstvom, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 24. februára 2022 č. k. 11CoCsp/34/2021-223, takto

rozhodol:

Z r u š u j e v napadnutom výroku rozsudok Krajského súdu v Žiline z 24. februára 2022 č. k. 11CoCsp/34/2021-223 a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) z 29. júna 2021, č.k. 49Csp/11/2021-139 vo výroku II. , ktorým žalobu vo zvyšnej časti zamietol.

2. Súd prvej inštancie predmetnú zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru uzatvorenú medzi žalobcom a žalovanou posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZoSÚ⁶). Uviedol, že žalovaná dostatočne preverila schopnosť splácať úver zo strany žalovaného. Bol toho názoru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosť vyžadovanú v ustanovení § 9 ods. 2 písm. d) ZoSÚ, a to dobu trvania zmluvy o úvere. Pri uvedenom nedostatku spotrebiteľskej zmluvy zákon sankcionuje veriteľa bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou predmetného úveru, a to podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ. Podľa súdu prvej inštancie zmluva o úvere obsahovala iba údaj o počte anuitných splátok, ktorých malo byť 96, avšak zo žiadneho jej ustanovenia nevyplývala informácia o dobe trvania zmluvy o úvere. Súd prvej inštancie pritom konštatoval, že predmetný údaj by mal byť zistiteľný zo samotnej úverovej zmluvy, pričom nemožno od spotrebiteľa vyžadovať, aby si tento údaj zisťoval použitím matematických výpočtov, resp. aby zostalo neistým, aké má spotrebiteľská zmluva trvanie. Následne dodal, že obchodné podmienky neuvádzajú konkrétnu dobu trvania zmluvy, vzťahujúcu sa k predmetnej zmluve o úvere. Zároveň súd prvej inštancie zohľadnil závery uvedené v rozsudku Súdneho dvora EÚ z 09. novembra 2016 vo veci Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej, sp. zn. C-42/15, podľa ktorého

článok 10 ods. 1 a 2 smernice 2008/48 v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 uvedenej smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči, nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil na jednej strane, že zmluva o úvere, ktorá patrí do pôsobnosti smernice 2008/48 a ktorá je vypracovaná písomne, musí byť podpísaná zmluvnými stranami, a na druhej strane, že táto požiadavka podpisania sa vzťahuje na všetky náležitosti tejto zmluvy uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice, a dospel k záveru, že všeobecné obchodné podmienky, ako obchodné podmienky pre úvery občanom žalobcu, na ktoré odkazuje zmluva o úvere, nie sú podpísané zo strany strán sporu, preto ich nemožno považovať za vyhotovené v zákonom, podľa ustanovenia § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, stanovenej forme, a navyše zo žalobcom predložených dokumentov nevyplýva, že predmetné obchodné podmienky tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere.

3. Prvoinštančný súd dospel k záveru, že výzva na predčasné splatenie celého úveru, ktorú predložila žalobkyňa, je úkonom urobeným v rozpore so zákonom, a teda v zmysle ustanovenia § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) neplatným právnym úkonom s poukazom na dodržanie podmienok uvedených v § 53 ods. 9 OZ. Z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru nebol žalovaný dostatočnú dobu v omeškaní s nesplatenou splátkou, nakoľko ku dňu 23. novembra 2020 mal žalovaný z titulu splácania predmetného úveru zaplatenú sumu 1 501,22 eur, pričom ku dňu zosplatenia mal mať pri predpoklade bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru splatenú sumu 1 200 eur. Z uvedeného vyplynulo, že ku dňu zosplatenia nebola splnená podmienka uplynutia doby najmenej troch mesiacov plynúcej od omeškania so zaplatením omeškanej splátky, nakoľko v čase zosplatenia úveru nebol žalovaný v omeškaní so žiadnou splátkou. Pre uvedený nedostatok súd prvej inštalcie posúdil zospláťovací právny úkon zo strany žalobcu ako neplatný právny úkon pre rozpor so zákonom.

4. Ďalej prvoinštančný súd uviedol, že z dôvodu neplatného zosplatenia úveru bolo potrebné konštatovať, že v čase vyhlásenia rozsudku v predmetnej veci (29. júna 2021) boli po splatnosti splátky úveru splatné do 20. júna 2021 a v nadväznosti na vyššie uvedené konštatovanie, že predmetný úver bol bezúročný a bezpoplatkový, preto zobral do úvahy sumu poskytnutého úveru (istinu), ktorú vydell počtom splátok, v ktorých bol žalovaný zaviazaný predmetný úver splácať (96 splátok), pričom na jednu splátku potom pripadla suma 50 eur, z čoho vzišla suma 1 550 eur. Zo žalobkyne predloženej tabuľky splácania úveru vyplynulo, že žalovaný na predmetný úver splatil sumu 1.261,22 eur, pričom žalovaný zaplatil na predmetný úver aj poplatok za úver vo výške 240 eur, čo v súčte predstavuje sumu 1 501,22 eur. Súd prvej inštalcie následne od sumy, ktorá predstavovala súčet splatných splátok úveru ku dňu vyhlásenia rozsudku v predmetnej veci odpočítal sumu, ktorú žalovaný na predmetný úver splatil, pričom výsledkom tohto výpočtu bola suma 48,78 eur.

5. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovým a právnym posúdením súdu prvej inštalcie. K absencii náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. d) ZoSÚ doplnil, že doba trvania zmluvy má byť zásadne vyjadrená ako deň, mesiac, rok a pod., a nie je možné ju nahradiť ani výpočtom podľa počtu splátok. Podľa odvolacieho súdu nestačí k splneniu obligatórnych náležitostí zmluvy len odkazom na všeobecné zmluvné podmienky a súčasne tieto neobsahujú ani podpis žalovaného. S poukazom na závery rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2Cdo 245/2010, podľa ktorého časť zmluvy nemôže byť určená len samotným odkazom na obchodné podmienky, pričom je vylúčené, aby sa všeobecné obchodné podmienky bez ďalšieho stali súčasťou zmluvy. Pre dodržanie písomnej formy je potrebné, aby boli účastníkmi zmluvného vzťahu podpísané. Stotožnil sa s názorom súdu prvej inštalcie, že žalovaný nebol najmenej tri mesiace v omeškaní.

6. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa včas dovolanie z dôvodu uvedeného v § 421 ods. 1 písm. b)

zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Z § 9 ods. 2 písm. d) ZoSÚ podľa nej nevyplýva, že doba trvania zmluvy musí byť definovaná konkrétnym dátumom. Trvanie je možné jednoznačne vyvodiť z bodu 1.2 zmluvy, kde je uvedený 1. termín anuitnej splátky (20. december 2018), údaj o počte anuitných splátok (96) a údaj o tom, že periodicita anuitných splátok je mesačná. Kombinácia týchto údajov je dostatočná na určenie doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a teda spotrebiteľ si z toho musí byť vedomý, dokedy bude musieť spotrebiteľský úver splácať. S poukazom na § 122 OZ je možné určiť presný časový okamih doby trvania zmluvy. Svoju argumentáciu podporila rozhodnutiami krajských súdov. Pripomenula obsah spotrebiteľskej úverovej zmluvy, kde je uvedené, že verejné obchodné podmienky sú nedeliteľnou súčasťou zmluvy, s ktorou sa žalovaný oboznámil a vyslovil súhlas svojim podpisom, a teda ich prevzal a oboznámil sa s nimi. Poukázala na § 273 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, ktorý pojednáva o možnosti úpravy povinností zo zmluvy v obchodných podmienkach. Ani podľa rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument. V tejto súvislosti dala do pozornosti rozhodnutia krajských súdov. Následne formulovala právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá podľa nej ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená: „Nie je potrebné, aby zmluva za účelom splnenia náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d) zák. č. 129/2010 Z. z. obsahovala vymedzenie doby trvania zmluvy konkrétnym dátumom resp. konkrétnym časovým okamihom, ale táto obligatórna náležitosť je splnená aj vtedy, keď zmluva obsahuje konkrétne úverové parametre ako objektívne kritéria, z ktorých je nepochybne možné určiť dobu trvania zmluvy.“

7. Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že žalobkyňa dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

9. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie záviselo od právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

10. Podľa § 432 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

11. Podľa § 432 ods. 2 CSP dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

12. Dovolaiteľka formulovala nasledujúcu otázku: „Nie je potrebné, aby zmluva za účelom splnenia náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d) zák. č. 129/2010 Z. z. obsahovala vymedzenie doby trvania zmluvy konkrétnym dátumom resp. konkrétnym časovým okamihom, ale táto obligatórna náležitosť je splnená aj vtedy, keď zmluva obsahuje konkrétne úverové parametre ako objektívne kritéria, z ktorých je nepochybne možné určiť dobu trvania zmluvy.“

13. Dovolací súd dáva do pozornosti judikované rozhodnutie občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č.

2/2022 pod č. R 16/2022, v ktorom bol vyjadrený jednotný záver: „V zmluvách o spotrebiteľských úveroch uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30. apríla 2018 nie je potrebné uvádzať presný termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Náležitosti uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 písm. f) zákona sú splnené, ak zmluva obsahuje údaj o dobe trvania zmluvy a údaje, z ktorých možno určiť, dokedy povinnosť platiť úver s príslušenstvom trvá.“ Stanovisko odkazuje na ustanovenie zákona v účinnosti ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať aj dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Znenie predpisu v tejto podobe zotrvalo až do 30. apríla 2018, kedy došlo k zmene zákonom č. 279/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony s účinnosťou od 1. mája 2018, tým spôsobom, že náležitosť „doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“ sa stala samostatnou náležitosťou v § 9 ods. 2 písm. d) ZoSÚ a pojem „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“ bol z predpisu vypustený z dôvodu zosúladienia zákona so znením čl. 10 ods. 2 písm. c) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „smernica“), ktorý uvedenie „termínu konečnej splatnosti“ nevyžaduje.

14. Súčasne uvedená otázka bola zodpovedaná aj v ďalších rozhodnutiach, napr. uznesenie najvyššieho súdu z 28. marca 2023 sp. zn. 1Cdo/78/2022, bod 31: „V zmysle záverov rozhodnutia najvyššieho súdu č. R 16/2022 sú podmienky požadované § 9 ods. 2 písm. f) zákona v znení účinnom do 30. apríla 2018 splnené, ak zmluva obsahuje údaj o dobe trvania zmluvy a údaje, z ktorých možno určiť, dokedy povinnosť platiť úver s príslušenstvom trvá. Je vylúčený taký prístup, podľa ktorého by zmluva o spotrebiteľskom úvere nevyhnutne musela obsahovať okrem doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, aj samostatne uvedený termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Taký záver o vylúčení takého prístupu je zároveň v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. c) Smernice.“

15. Na základe vyššie uvedeného najvyšší súd konštatuje, že v danom prípade bol v zmluve uvedený 1. termín anuitnej splátky, mesačná periodicita a počet - 96. Z uvedených údajov je možné jednoznačne a bez akýchkoľvek zložitých výpočtov určiť, že predmetný spotrebiteľský úver bude splácaný 96 mesiacov, čo jednoznačne určuje dobu trvania zmluvy. Preto sa dovolací súd nestotožňuje s názorom odvolacieho súdu o absencii obligatórnej náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. d) ZoSÚ.

16. Z uvedeného dôvodu najvyšší súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

17. V novom rozhodnutí odvolací súd rozhodne znova o trovách pôvodného konania a o trovách (tohto) dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.